

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 28 квітня 2017 року

м. Хмельницький

№32-р/к

справа №02-06/72-16

Про припинення порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - адміністративна колегія Відділення) розглянула матеріали справи №02-06/72-16 відносно виконавчого комітету Волочиської міської ради об'єднаної територіальної громади (вул. Незалежності, 88, м. Волочиськ, 31200, код ЄДРПОУ 35927174) (надалі – Виконавчий комітет, ВК Волочиської МР) та подання з попередніми висновками Першого відділу досліджень та розслідувань Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) від 06.04.2017 №10/30-п, за участі уповноваженого представника начальника юридичного відділу Волочиської міської ради – Хрущ Олесі Володимирівни,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 23 грудня 2016 року №78-рп/к розпочато розгляд справи №02-06/72-16 відносно виконавчого комітету Волочиської МР за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органів місцевого самоврядування, що створює умови суб'єкту господарювання для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Під час розгляду справи з'ясовано.

Відповідно до шоквартального плану – графіку проведення перевірок органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які підлягають перевірці додержання законодавства про захист економічної конкуренції в 2016 році, затвердженого головою Антимонопольного комітету України 23 грудня 2015 року та наказу голови Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 23.09.2016 року №20 комісією службовців відділення проведена планова перевірка додержання законодавства про захист економічної конкуренції виконавчого комітету Волочиської міської ради об'єднаної територіальної громади (вул. Незалежності, 88, м. Волочиськ, 31200, код ЄДРПОУ 35927174) (надалі – Виконавчий комітет, ВК Волочиської МР).

При проведенні перевірки встановлено, що ВК Волочиської МР утворений відповідно до Конституції України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Волочиська міська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують

питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території м. Волочиськ, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Волочиська міська рада та її виконавчий комітет є правомочними розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворених ними органів.

Згідно з абзацом третім частини першої статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» організація пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту.

Статтею 31 Закону України «Про автомобільний транспорт» відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міських, приміських та міжміських, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування визначаються договором про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, у якому встановлюються: перелік маршрутів загального користування, які буде обслуговувати автомобільний перевізник, умови організації перевезень, показники якості транспортного обслуговування населення, термін роботи автомобільного перевізника, зобов'язання органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо облаштування маршруту, підтримки проїзної частини автомобільної дороги та під'їзних шляхів у належному стані (тільки для міських автобусних маршрутів), розмір компенсації витрат автомобільного перевізника внаслідок перевезення пільгових пасажирів та регулювання тарифів, механізм їх виплати.

Статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад в галузі бюджету, фінансів і цін належить встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на транспортні послуги.

Статтею 7 Закону України «Про транспорт» визначено, що тарифи на транспортні послуги встановлюються відповідно до законодавства України. Рівень тарифів на транспорті визначається відповідно до нормативних витрат на одиницю транспортної роботи, рівня рентабельності та оплати податків. Розрахунки із споживачами послуг транспорту загального користування проводяться на основі чинних тарифів у порядку, визначеному кодексами (статутами) окремих видів транспорту та іншими актами законодавства України.

Згідно з частиною третьою статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності.

Під час проведення перевірки було виявлено наступне.

Рішенням ВК Волочиської МР від 26.02.2015 року №26 «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ» було встановлено тариф на перевезення пасажирів на усіх міських маршрутах загального користування у звичайному режимі руху у розмірі 4 грн. за одну поїздку одного пасажирів у межах м. Волочиськ, з правом перегляду розміру тарифу.

Під час прийняття даного рішення враховувались пропозиції ТОВ «АТП» «Престиж» (лист від 17.02.2015 №28 та лист від 20.02.2015 №32) стосовно того, що внаслідок значного підвищення цін на запасні частини та паливо – мастильні матеріали у сфері автобусних перевезень діючий тариф у розмірі 3,00 грн. на теперішній час являється уже збитковим так як при подачі даного тарифу закупівельна вартість пального становила 13,20-13,40 грн./літр, а на сьогоднішній день закупівельна вартість пального становить 21,00 грн./літр.

Враховуючи викладене рішення ВК Волочиської МР щодо встановлення тарифів на транспортні послуги по перевезенню пасажирів в місті Волочиськ у міському пасажирському транспорті загального користування є регуляторним актом.

Відповідно статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторний акт - це: прийнятий уповноваженим регуляторним органом нормативно-правовий акт, який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання; прийнятий уповноваженим регуляторним органом інший офіційний письмовий документ, який встановлює, змінює чи скасовує норми права, застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, незалежно від того, чи вважається цей документ відповідно до закону, що регулює відносини у певній сфері, нормативно-правовим актом.

Статтею 33 цього Закону передбачено, що у разі внесення на розгляд засідання виконавчого органу ради чи внесення на затвердження сільським, селищним, міським головою проекту регуляторного акта без аналізу регуляторного впливу цей проект повертається його розробникові на доопрацювання.

Відповідно до статті статі 36 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений уповноваженим на це органом чи посадовою особою місцевого самоврядування, якщо наявна хоча б одна з таких обставин: відсутній аналіз регуляторного впливу; проект регуляторного акта не був оприлюднений.

У разі виявлення будь-якої з цих обставин орган чи посадова особа місцевого самоврядування має право вжити передбачених законодавством заходів для припинення виявлених порушень, у тому числі відповідно до закону скасувати або зупинити дію регуляторного акта, прийнятого з порушеннями.

У відповідь на акт перевірки від 28.11.2016 №2914 ВК Волочиської МР надала свої зауваження та зокрема повідомила, що керуючись Законом України «Про транспорт», Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчим комітетом було прийнято рішення №403 від 27.06.2012 «Про створення конкурсного комітету для проведення конкурсу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування та організацію проведення конкурсів». При прийнятті рішення виконавчого комітету №26 від 26.02.2015 «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ» виконавчий комітет керувався статтею 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (регуляторний акт – це: прийнятий уповноваженим регуляторним органом інший офіційний письмовий документ, який встановлює, змінює чи скасовує норми права застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин) застосувавши норму права щодо невизначеного кола осіб, які подали заявки на участь у конкурсі.

Отже, рішення виконавчого комітету приймалося відносно двох перевізників, які надають послуги по перевезенню в м. Волочиськ.

Дані зауваження не можуть бути взяті до уваги з наступних причин.

В розумінні статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» регуляторний акт - це: прийнятий уповноваженим регуляторним органом інший офіційний письмовий документ, який **встановлює** норми права, застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який спрямований на правове регулювання господарських відносин.

Оскільки рішенням ВК Волочиської МР від 26.02.2015 року №26 було встановлено новий тариф таке рішення є регуляторним актом, а тому до його прийняття потрібно було здійснити ряд заходів передбачених діючим законодавством з дотримання відповідної

процедури, зокрема підготувати проект регуляторного акта разом з його аналізом з обов'язковим розміщенням в засобах масової інформації, провести громадське обговорення і лише після цього з врахуванням зауважень та пропозицій виносити на засідання виконавчого комітету.

Враховуючи те, що перевізники ТзОВ «АТП Престиж» та ПП «Волочиськтранс», які здійснюють пасажирські перевезення у звичайному режимі руху у межах міста Волочиськ можуть займати монопольне становище на ринку міських перевезень на діючих міських маршрутах, а тому мають можливість зловживати монопольним (домінуючим) становищем.

Прийняття рішення від 26.02.2015 року №26 «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ» ВК Волочиської МР було прийняте без дотримання вимог законодавства про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності, а саме без аналізу регуляторного впливу та без проведення громадських обговорень стосовно підвищення тарифу на проїзд. Процедура дотримання цих заходів мала би тривати певний відрізок часу (можливо і декілька місяців) до повного узгодження позиції усіх зацікавлених сторін та вжиття ряду інших заходів.

Однак враховуючи, що рішення від 26.02.2015 року №26 яке було прийняте лише на підставі звернень одного із перевізників ТОВ «АТП» «Престиж» (лист від 17.02.2015 №28 та лист від 20.02.2015 №32) в яких були відсутні належні розрахунки економічної обґрунтованості ціни (собівартості) на збільшення вартості проїзду, а тому вони не могли бути опрацювання ВК Волочиської МР та без дотримання процедури обговорення призвело до того, що перевізники почали застосовувати новий тариф на проїзд раніше строку, який мав би бути встановлений при умові прийняття відповідного рішення з дотриманням усієї передбаченої процедури для його встановлення ВК Волочиської МР створив умови суб'єктам господарювання для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

Виконавчому комітету Волочиської МР, було надіслано подання з попередніми висновками у справі №02-06/72-16 від 06.04.2017 №10/30-п з яким відповідач був ознайомлений належним чином.

У відповідь на подання з попередніми висновками Виконавчий комітет повідомив, що відповідно до ст. 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 року №1151 «Про внесення змін до Постанови КМУ від 11.03.2016 року №308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результатів регуляторного» прийнято рішення виконавчого комітету Волочиської міської ради №146 від 23.03.2017 року «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ» (далі – Рішення).

Пунктом 2 Рішення передбачено, що рішення виконавчого комітету від 26.02.2015 року №26 втратило чинність.

Будь яких зауважень та пропозицій по суті розгляду справи виконавчим комітетом Волочиської МР не надано.

Таким чином, дії виконавчого комітету Волочиської міської ради об'єднаної територіальної громади, які полягали у прийнятті рішення від 26.02.2015 року №26 «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ», без дотримання процедури передбаченої для прийняття регуляторного акту, є порушення

законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органів місцевого самоврядування, що створює умови суб'єкту господарювання для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.01 за №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.01 року за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, пунктом 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії виконавчого комітету Волочиської міської ради об'єднаної територіальної громади (вул. Незалежності, 88, м. Волочиськ, 31200, код ЄДРПОУ 35927174), які полягали у прийнятті рішення від 26.02.2015 року №26 «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ», без дотримання процедури передбаченої для прийняття регуляторного акту, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дії органів місцевого самоврядування, що створює умови суб'єкту господарювання для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.
2. Визнати, що порушення законодавства про захист економічної конкуренції зазначене у пункті 1 цього рішення виконавчим комітетом Волочиської міської ради припинено шляхом прийняття рішення від 23.03.2017 №146 відповідно до якого пунктом 2 рішення від 26.02.2015 №26 «Про встановлення тарифу на перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування у звичайному режимі руху в межах міста Волочиськ», яке було прийнято без дотримання процедури передбаченої для прийняття регуляторного акту, визнано такими, що втратили чинність.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України „Про захист економічної конкуренції” рішення органів комітету України може бути оскаржене до Господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії
В. о. голови відділення

Р. Примуш